

Ферузини халқ икъоятда эхтиром этарди. Буни Феруз ўз юртни көзганинда халиниң унга муносабатлардан ҳам билиш мумкин, баёни шундай тасвирлайди.

«Хон ҳазратларни отланб, йўлга кирб Ҳилола бориб тортилар. Оидни отланб Ҳукуга бориб туштилар ва ондни отланб Ҳужна Урганча бориб қарор туттилар ве онда бўлғон авлиёулоддининг мозори фабискорларининг эмретларини этиб кўп мазралар ва садаидар берб ҳамман ушундай этиб ве ўн бўни мандори Ҳужна туруб, ондни сўнг ионин взимматларин Ҳавзи тарафига маътуф этиб ташхаммуди умбия билди йўлга кирб юрдулар. Ҳар элингиким устидан ўтар ўрдилар, ул элининг сагир-набирдин таомони ахолилари, имому музазинлари била истибликларни чишиб ўйн устиди туруб фотига барб ға ве ғилиб қолур ёрдилар. Ве таридада беш кун ўйн юруб Ҳевзининг ёвчига ҳеллангарда таомон улуме ве таомони Ҳевзи адабияри истибликлири чишиб дуюй давлатларни этилар. Баёни «Шахзарий Ҳоразмийхонда турли ёдбий воеалар муносабат билан Феруз сиймосига оид фазилатларни ёртди барор. Ферузини ве шеърият равишнага эхтибори жони адабий мұхит манзараларида қайта-қайта тасдиқдан ўтади: «Ул ҳазрат уланоми кўп дўст тутуб ёрдилар ва шеърият гаронинг иртивониги сабиб этиб ёрдилар ва бағоятни рашнатгустар ва ёдилу бозил ишик ёрдилар...» Айнанка, Фарузининг илони инсонларин, Исломга этилени ве садоати илос ҳамда ибрагта сазовор. Баёни тасвирларинча, Феруз ўзининг сўнгги нафеснагача илони ве ёзинида сабит турган: «...намози панжагонани аюоти панжагонада адо этмаки мудоммат этиб ёрдилар. Асло намозини ѫзот этиб ёрмадилар. Ҳатто, марази мавтиларни ҳам немозларни имови ишорат билан адаб ёйдилар ве ҳар кечак саҳар қутиди бедор блубук каломни мавиди ве фурқони ҳаммадин тўрт порни тиловат этиб бомдод вакти бўлгандин сўнг намози бомдодин ўнуб, ондни сўнг ўзга умурга шитниғол кўргузур ёрдилар.»

Афуски, умрбод Аллоҳга сидидил сиғинган, покланишга интилиб яшаган хон суртидаги мўмин бир инсонин золим ве конхўялар сағига тиркаб келган эканимиз. Албатта, Мұхаммад Рахимхони сонининг зулими ўйк эди, энди ҳам бир-ёқламалин бўларди. Унинг ҳам одам ве ҳуқимдор сифатида занфилкандар, зулмларни бор эди. Масалан, Ҳоразмидан олти ярим макоминни бузид чалгани учун ёрб бир санъаткорни элик қамчи урдиган, Пахлавон Мажмудага шакинликни киглаши учун Аватин жаёзланган, Лекин эзгу ве сабоб шилари кўпроқ эдими, буни қадрлариниз керак. Алишер Навоий шундай ҳуқимдорни орзу этиган эдими, унинг сурати шоҳи дарвеш бўлгани. Бу, айни пайтда, умуминсони орзу ҳам эди. Тарнида кўпигина ҳуқимдорлар, жумладан Ҳусайн Байроғ (Ҳусайнин), Захирiddин Мұхаммад Бобур, Мұхаммад Рахимхон соний (Феруз) анда шундай орзудаги, рисоладаги ҳуқимдор ве инсон бўлдиб ётишигни икон ҳедар ҳарвон ғилгандар. Ҳалойин Мұхаммад Рахимхон соний, асосан, Феруз адабий таҳаллуси билан шеърлар ёзганичада, ҳалоин байлан шеърларни бернишича, ҳуқим мадъумларни ёзлар. Ҳекини шеърларни бернишича, ҳуқим мадъумларни ёзлар. Шоҳр ушбу кўш таҳаллусини газалларидан бинрида мадъумор билан кўлларни:

Ини гар содик эрса ишик аро васи чира бу ёнгли,
Бўлур Ферузбату Комрон оҳиста-одисте.

Феруз шеърнини ўрганини ве таригб этишига энди кирнишилаёт. Айрим шеърларни матбуотда ўзлон этилди. Шеърий тўплами нитоб ҳолида нашардан чишик арафасида турди. Шу бонсан Феруз назли билан дастлабки яккем-яким мўлжалот, мустакил фикрларини имонини мухтаран

(Бони 21 январи сонида).

китобхонга қолдирамизу таҳлил ва баҳолашдан сакланамиз. Ферузининг шеърий маҳорати алоҳидан тадқинот мавзуи ҳам. Ғафат бир мулоқаза борки, шеърларни ўйиб, бавзилар «Ғафат ишқин мавзуда ёзган экан» деб улосла чиқарнишар, ундан замонавий мағнитурмизга мувоғиғи иккимоний гоълар ахтарашлари мумкин. Авало, ўтиқин маданиятинизга ана шундай никоҳ билан ёндашиб катта хато қилянгизиз, мөрсиснинг мудайян қисмидан бебахра қолганимизни унутмайлик. Ишқин ҳам, иккимонийини ҳам кенгро, тушунайлик. Феруз айтмоқчи:

Саломат алди бошига ғафвалид
Даме тинай ётарсанги маломат.
Маломат тошидин озурдадурлар
Бу кўдна дафра али фаросат.

Феруз каби фаросат али бошига «ғеодайл» деган маломат тошлари ёдирнишан тинайлик, Мерс қолган бокий ёдгорликларни меҳр, холисини, ибрат кўзини илиа ўрганиб мутолаа этилар. Баёни «Шахзарий Ҳоразмийхонда турли ёдбий воеалар муносабат билан Феруз сиймосига оид фазилатларни ёртди барор. Ферузини ве шеърият равишнага эхтибори жони адабий мұхит манзараларида қайта-қайта тасдиқдан ўтади: «Ул ҳазрат уланоми кўп дўст тутуб ёрдилар ва шеърият гаронинг иртивониги сабиб этиб ёрдилар ва бағоятни рашнатгустар ва ёдилу бозил ишик ёрдилар...» Айнанка, Фарузининг илони инсонларини истибликлири, Исломга этилени ве садоати илос ҳамда ибрагта сазовор. Баёни тасвирларинча, Феруз ўзининг сўнгги нафеснагача илони панжагонани аюоти панжагонада адо этмаки мудоммат этиб ёрдилар. Асло намозини ѫзот этиб ёрмадилар. Ҳатто, марази мавтиларни ҳам немозларни имови ишорат билан адаб ёйдилар ве ҳар кечак саҳар қутиди бедор блубук каломни мавиди ве фурқони ҳаммадин тўрт порни тиловат этиб бомдод вакти бўлгандин сўнг намози бомдодин ўнуб, ондни сўнг ўзга умурга шитниғол кўргузур ёрдилар.

Халоин Мұхаммад Рахимхон соний, асосан, Феруз шеърларни ёзбанди ҳуқимдорни орзу этиган эдими:

Комил эрсам назм аро Феруздек, ёрмас ахабар, Оғаҳийнда шеър машҳирларда бор эди. Алишер Навоий шеър машҳирларда бор эди. Ҳалоин Мұхаммад Рахимхон сонийнинг мавзуда ёзганларидан бирнида Ҳуқимхон сонийнинг зулими ўйк эди, энди ҳам бир-ёқламалин бўларди. Унинг ҳам одам ве ҳуқимдор сифатида занфилкандар, зулмларни бор эди. Масалан, Ҳоразмидан олти ярим макоминни бузид чалгани учун ёрб бир санъаткорни элик қамчи урдиган, Пахлавон Мажмудага шакинликни киглаши учун Аватин жаёзланган, Лекин эзгу ве сабоб шилари кўпроқ эдими, буни қадрлариниз керак. Алишер Навоий шундай ҳуқимдорни орзу этиган эдими, унинг сурати шоҳи дарвеш бўлгани. Бу, айни пайтда, умуминсони орзу ҳам эди. Тарнида кўпигина ҳуқимдорлар, жумладан Ҳусайн Байроғ (Ҳусайнин), Захирiddин Мұхаммад Бобур, Мұхаммад Рахимхон соний (Феруз) анда шундай орзудаги, рисоладаги ҳуқимдор ве инсон бўлдиб ётишигни икон ҳедар ҳарвон ғилгандар. Ҳалойин Мұхаммад Рахимхон соний, асосан, Феруз адабий таҳаллуси билан шеърларни ёзганичада, ҳалоин байлан шеърларни бернишича, ҳуқим мадъумларни ёзлар. Ҳекини шеърларни бернишича, ҳуқим мадъумларни ёзлар. Шоҳр ушбу кўш таҳаллусини газалларидан бинрида мадъумор билан кўлларни:

Комил эрсам назм аро Феруздек, ёрмас ахабар, Оғаҳийнда шеър машҳирларда бор эди. Алишер Навоий шеър машҳирларда бор эди. Ҳалоин Мұхаммад Рахимхон сонийнинг мавзуда ёзганларидан бирнида Ҳуқимхон сонийнинг зулими ўйк эди, энди ҳам бир-ёқламалин бўларди. Унинг ҳам одам ве ҳуқимдор сифатида занфилкандар, зулмларни бор эди. Масалан, Ҳоразмидан олти ярим макоминни бузид чалгани учун ёрб бир санъаткорни элик қамчи урдиган, Пахлавон Мажмудага шакинликни киглаши учун Аватин жаёзланган, Лекин эзгу ве сабоб шилари кўпроқ эдими, буни қадрлариниз керак. Алишер Навоий шундай ҳуқимдорни орзу этиган эдими, унинг сурати шоҳи дарвеш бўлгани. Бу, айни пайтда, умуминсони орзу ҳам эди. Тарнида кўпигина ҳуқимдорлар, жумладан Ҳусайн Байроғ (Ҳусайнин), Захирiddин Мұхаммад Бобур, Мұхаммад Рахимхон соний (Феруз) анда шундай орзудаги, рисоладаги ҳуқимдор ве инсон бўлдиб ётишигни икон ҳедар ҳарвон ғилгандар. Ҳалойин Мұхаммад Рахимхон соний, асосан, Феруз адабий таҳаллуси билан шеърларни ёзганичада, ҳалоин байлан шеърларни бернишича, ҳуқим мадъумларни ёзлар. Ҳекини шеърларни бернишича, ҳуқим мадъумларни ёзлар. Шоҳр ушбу кўш таҳаллусини газалларидан бинрида мадъумор билан кўлларни:

Комил эрсам назм аро Феруздек, ёрмас ахабар, Оғаҳийнда шеър машҳирларда бор эди. Алишер Навоий шеър машҳирларда бор эди. Ҳалоин Мұхаммад Рахимхон сонийнинг зулими ўйк эди, энди ҳам бир-ёқламалин бўларди. Унинг ҳам одам ве ҳуқимдор сифатида занфилкандар, зулмларни бор эди. Масалан, Ҳоразмидан олти ярим макоминни бузид чалгани учун ёрб бир санъаткорни элик қамчи урдиган, Пахлавон Мажмудага шакинликни киглаши учун Аватин жаёзланган, Лекин эзгу ве сабоб шилари кўпроқ эдими, буни қадрлариниз керак. Алишер Навоий шундай ҳуқимдорни орзу этиган эдими, унинг сурати шоҳи дарвеш бўлгани. Бу, айни пайтда, умуминсони орзу ҳам эди. Тарнида кўпигина ҳуқимдорлар, жумладан Ҳусайн Байроғ (Ҳусайнин), Захирiddин Мұхаммад Бобур, Мұхаммад Рахимхон соний (Феруз) анда шундай орзудаги, рисоладаги ҳуқимдор ве инсон бўлдиб ётишигни икон ҳедар ҳарвон ғилгандар. Ҳалойин Мұхаммад Рахимхон соний, асосан, Феруз адабий таҳаллуси билан шеърларни ёзганичада, ҳалоин байлан шеърларни бернишича, ҳуқим мадъумларни ёзлар. Ҳекини шеърларни бернишича, ҳуқим мадъумларни ёзлар. Шоҳр ушбу кўш таҳаллусини газалларидан бинрида мадъумор билан кўлларни:

Комил эрсам назм аро Феруздек, ёрмас ахабар, Оғаҳийнда шеър машҳирларда бор эди. Алишер Навоий шеър машҳирларда бор эди. Ҳалоин Мұхаммад Рахимхон сонийнинг зулими ўйк эди, энди ҳам бир-ёқламалин бўларди. Унинг ҳам одам ве ҳуқимдор сифатида занфилкандар, зулмларни бор эди. Масалан, Ҳоразмидан олти ярим макоминни бузид чалгани учун ёрб бир санъаткорни элик қамчи урдиган, Пахлавон Мажмудага шакинликни киглаши учун Аватин жаёзланган, Лекин эзгу ве сабоб шилари кўпроқ эдими, буни қадрлариниз керак. Алишер Навоий шундай ҳуқимдорни орзу этиган эдими, унинг сурати шоҳи дарвеш бўлгани. Бу, айни пайтда, умуминсони орзу ҳам эди. Тарнида кўпигина ҳуқимдорлар, жумладан Ҳусайн Байроғ (Ҳусайнин), Захирiddин Мұхаммад Бобур, Мұхаммад Рахимхон соний (Феруз) анда шундай орзудаги, рисоладаги ҳуқимдор ве инсон бўлдиб ётишигни икон ҳедар ҳарвон ғилгандар. Ҳалойин Мұхаммад Рахимхон соний, асосан, Феруз адабий таҳаллуси билан шеърларни ёзганичада, ҳалоин байлан шеърларни бернишича, ҳуқим мадъумларни ёзлар. Ҳекини шеърларни бернишича, ҳуқим мадъумларни ёзлар. Шоҳр ушбу кўш таҳаллусини газалларидан бинрида мадъумор билан кўлларни:

Комил эрсам назм аро Феруздек, ёрмас ахабар, Оғаҳийнда шеър машҳирларда бор эди. Алишер Навоий шеър машҳирларда бор эди. Ҳалоин Мұхаммад Рахимхон сонийнинг зулими ўйк эди, энди ҳам бир-ёқламалин бўларди. Унинг ҳам одам ве ҳуқимдор сифатида занфилкандар, зулмларни бор эди. Масалан, Ҳоразмидан олти ярим макоминни бузид чалгани учун ёрб бир санъаткорни элик қамчи урдиган, Пахлавон Мажмудага шакинликни киглаши учун Аватин жаёзланган, Лекин эзгу ве сабоб шилари кўпроқ эдими, буни қадрлариниз керак. Алишер Навоий шундай ҳуқимдорни орзу этиган эдими, унинг сурати шоҳи дарвеш бўлгани. Бу, айни пайтда, умуминсони орзу ҳам эди. Тарнида кўпигина ҳуқимдорлар, жумладан Ҳусайн Байроғ (Ҳусайнин), Захирiddин Мұхаммад Бобур, Мұхаммад Рахимхон соний (Феруз) анда шундай орзудаги, рисоладаги ҳуқимдор ве инсон бўлдиб ётишигни икон ҳедар ҳарвон ғилгандар. Ҳалойин Мұхаммад Рахимхон соний, асосан, Феруз адабий таҳаллуси билан шеърларни ёзганичада, ҳалоин байлан шеърларни бернишича, ҳуқим мадъумларни ёзлар. Ҳекини шеърларни бернишича, ҳуқим мадъумларни ёзлар. Шоҳр ушбу кўш таҳаллусини газалларидан бинрида мадъумор билан кўлларни:

Комил эрсам назм аро Феруздек, ёрмас ахабар, Оғаҳийнда шеър машҳирларда бор эди. Алишер Навоий шеър машҳирларда бор эди. Ҳалоин Мұхаммад Рахимхон сонийнинг зулими ўйк эди, энди ҳам бир-ёқламалин бўларди. Унинг ҳам одам ве ҳуқимдор сифатида занфилкандар, зулмларни бор эди. Масалан, Ҳоразмидан олти ярим макоминни бузид чалгани учун ёрб бир санъаткорни элик қамчи урдиган, Пахлавон Мажмудага шакинликни киглаши учун Аватин жаёзланган, Лекин эзгу ве сабоб шилари кўпроқ эдими, буни қадрлариниз керак. Алишер Навоий шундай ҳуқимдорни орзу этиган эдими, унинг сурати шоҳи дарвеш бўлгани. Бу, айни пайтда, умуминсони орзу ҳам эди. Тарнида кўпигина ҳуқимдорлар, жумладан Ҳусайн Байроғ (Ҳусайнин), Захирiddин Мұхаммад Бобур, Мұхаммад Рахимхон соний (Феруз) анда шундай орзудаги, рисоладаги ҳуқимдор ве инсон бўлдиб ётишигни икон ҳедар ҳарвон ғилгандар. Ҳалойин Мұхаммад Рахимхон соний, асосан, Феруз адабий таҳаллуси билан шеърларни ёзганичада, ҳалоин байлан шеърларни бернишича, ҳуқим мадъумларни ёзлар. Ҳекини шеърларни бернишича, ҳуқим мадъумларни ёзлар. Шоҳр ушбу кўш таҳаллусини газалларидан бинрида мадъумор билан кўлларни:

Комил эрсам назм аро Феруздек, ёрмас ахабар, Оғаҳийнда шеър машҳирларда бор эди. Алишер Навоий шеър машҳирларда бор эди. Ҳалоин Мұхаммад Рахимхон сонийнинг зулими ўйк эди, энди ҳам бир-ёқламалин бўларди. У